

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlášené: 02.07.1949

Časová verzia predpisu účinná od: 02.07.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

167.

Z á k o n

zo dňa 16. júna 1949

o stálych prísazných znalcoch a tlmočníkoch.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Časť prvá.

Všeobecné ustanovenia.

Ustanovovanie.

§ 1.

(1) Stáleho prísazného znalca alebo stáleho prísazného tlmočníka (v tejto časti ďalej len „znalec“) ustanovuje na žiadosť alebo z úradnej moci krajský súd, v ktorého obvode má znalec bydlisko.

(2) Na ustanovenie za znalca niet právneho nároku.

(3) Ak bol znalec ustanovený z úradnej moci, musí úrad prijať.

§ 2.

(1) Za znalca môže byť ustanovený, kto:

- a) je československým občanom;
- b) je občiansky bezúhonným, štátne spoľahlivým a oddaným myšlienke ľudovodemokratického zriadenia;
- c) vykazuje potrebné znalosti a skúsenosti a je schopný úrad znalca náležite vykonávať.

(2) Ministerstvo spravodlivosti môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa upustiť od podmienky československého občianstva.

§ 3.

Počet znalcov.

Pre počet znalcov je smerodajná miestna potreba. Krajský súd posúdi podľa svojho uváženia, či potrebný počet bol dosiahnutý; pritom dbá, aby tu bol dostatok znalcov z každého odboru, z ktorého súdy znalca priberajú.

§ 4.**Soznam znalcov.**

Krajský súd vedie pre všetky sudy svojho obvodu soznam znalcov, ktorých ustanovil (ďalej len „soznam“).

§ 5.**Prísaha znalcov.**

(1) Znalec složí pred nastúpením úradu do rúk predsedu súdu alebo sudcu ním určeného túto prísahu:

„Prisahám na svoju česť a svedomie, že budem verný Československej republike a jej ľudovodemokratickému zriadeniu, že budem zachovávať zákony a nariadenia a svoj úrad plniť nestrannne podľa svojho najlepšieho vedomia, svedomia a odbornej vedomosti, že vo veciach mne sverených budem zachovávať tajomstvo a pri každom svojom konaní budem mať vždy na zreteli záujmy a prospech republiky a ľudu.

Tak prisahám.“

(2) Ak býva znalec mimo obvodu okresného súdu, ktorý je v sídle krajského súdu, môže prísahu složiť na okresnom súde svojho bydliska.

§ 6.**Dekrét a zápis do soznamu.**

(1) Po složení prísahy sa znalcovi vydá ustanovovací dekrét, na ktorom sa vyznačí čas a miesto jej slozenia.

(2) Len čo bol znalcovi dekrét vydaný, zapíše krajský súd znalca do soznamu. Výkon úradu.

§ 7.

(1) Znalec je oprávnený vykonávať svoj úrad na celom území štátu.

(2) Na žiadosť úradov a orgánov verejnej správy alebo strán môže byť znalec činný i mimo súdneho konania.

§ 8.

O vylúčení a odmietnutí znalca platia predpisy o vylúčení a odmietnutí sudcov. Inak môže znalec odoprieť výkon úradu len v prípadoch, v ktorých je svedok oslobodený od svedeckej povinnosti.

§ 9.

Znalec je povinný viesť denník, v ktorom zapisuje všetky znalecké úkony podľa predmetu a s udaním, pre koho, kedy a za akú odmenu bol úkon vykonaný.

§ 10.

Pri písomnom výkone svojho úradu užíva znalec okrúhlu pečiatku. Pečiatka obsahuje malý štátny znak, meno, priezvisko a bydlisko znalcov, ako i odbor, pre ktorý bol ustanovený.

§ 11.
Príležitostný znalec.

Ak niet pre niektorý odbor v obvode súdu znalca alebo ak nemôže znalec svoj úrad vykonávať, priberie súd znalca z iného súdneho obvodu. Ak by to bolo spojené s nepomernými výdavkami alebo ak neznesie vec odklad, najmä ak ide o vec národného poistenia, môže súd podľa svojho uváženia pribrať na znalecký úkon i inú osobu, ktorá má potrebné znalosti; ustanovenie o znalcoch platí potom primerane.

§ 12.
Znalečné.

(1) Znalec má nárok na náhradu hotových výdavkov, spojených so znaleckým úkonom, a na primeranú odmenu (znalečné).

(2) Pri určení odmeny sa berú do úvahy všetky okolnosti prípadu a povaha odborných znalostí, ktoré skúmanie znalcovo predpokladalo.

(3) Podrobné predpisy na vykonanie odsekov 1 a 2 a sadzbu odmien vydá vláda nariadením; kým sa tak stane, platia, po prípade sú použiteľné, doterajšie predpisy a sadzby.

Dozor a kárna moc.

§ 13.

Znalec je podrobený dozoru a kárnej moci krajského súdu, ktorým bol ustanovený. Tým nie je dotknuté právo súdu ukladať znalcovi tresty podľa predpisov o súdnom konaní.

§ 14.

(1) Znalec sa dopúšťa kárneho previnenia, ak vedome alebo z nedbanlivosti porušil povinnosti uložené mu prísahou a úradom.

(2) Trestnosť kárneho previnenia zanikne, ak uplynie od jeho spáchania jeden rok. Ak zakladá konanie, ktoré je predmetom kárneho konania, skutkovú podstatu súdne trestného činu, nepremlčí sa previnenie prv, než nastane premlčanie podľa trestných predpisov. O prerušení a zastavení premlčania platia predpisy o prerušení a zastavení premlčania súdne trestných priestupkov.

§ 15.

Kárnymi trestami sú výstraha, písomné pokarhanie, pokuta do 50.000 Kčs a pozbavenie úradu. Pokuta a pozbavenie úradu môžu sa vysloviť zároveň.

§ 16.

(1) Pred rozhodnutím musí sa znalcovi podrobne oznámiť, z čoho je obvinený, a musí byť o tom vypočutý.

(2) Proti rozhodnutiu, ktorým bola uložená pokuta vyššia než 1.000 Kčs alebo vyslovené pozbavenie úradu, môže znalec do 15 dní odo dňa doručenia podať na krajskom súde sťažnosť na Ministerstvo spravodlivosti.

§ 17.

Pokuty sa vymáhajú súdnou exekúciou a odvádzajú do štátnej pokladnice.

§ 18.**Prečiarknutie v sozname.**

(1) Krajský súd prečiarkne znalca v sozname:

- a) ak odpadne niektorá z podmienok pre jeho ustanovenie alebo ak sa zistí dodatočne, že nebola splnená;
- b) ak bol znalec pre kárny priestupok právoplatným rozhodnutím pozbavený úradu podľa § 15;
- c) ak nemá už bydlisko v jeho obvode.

(2) Znalec môže sa v sozname prečiarknuť, ak prejaví, že sa vzdáva úradu.

(3) Ak bol znalec prečiarknutý podľa odseku 1, písm. a), môže do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podať na krajskom súde sťažnosť na Ministerstvo spravodlivosti.

Konanie.**§ 19.**

(1) Krajský súd vykoná každého piateho roku vyšetrenie o tom, či sú u znalcov i naďalej splnené podmienky pre ich ustanovenie alebo či nie je aj inak treba znalca prečiarknuť v sozname (§ 18).

(2) Podľa výsledku tohto vyšetrenia zariadi krajský súd potrebné, aby soznam bol uvedený do súladu so skutočným stavom a podľa potreby doplnený.

§ 20.

Pred rozhodnutím vykoná krajský súd potrebné vyšetrenie a ak ide o ustanovenie znalca, vyzve tiež krajský národný výbor, jednotnú odborovú organizáciu, príslušnú záujmovú korporáciu alebo organizáciu, u znalca z odboru národného poistenia i Ústrednú národnú poisťovňu, aby sa vyjadrily v lehote, ktorú na to zároveň určí; ak nedôjde také vyjadrenie včas, môže súd rozhodnúť bez neho.

§ 21.

Vo veciach, upravených týmto zákonom, vykonáva právomoc krajského súdu jeho predseda; ak neustanoví zákon inak, niet proti jeho rozhodnutiu opravného prostriedku.

Časť druhá.**Osobitné ustanovenia pre stálych prísazných tlmočníkov.****§ 22.**

(1) Preklad písomnosti z cudzej alebo do cudzej reči vyhotoví stály prísazný tlmočník (v tejto časti ďalej len „tlmočník“) na písomnosti samej alebo spojí preklad s písomnosťou tak, aby neoddeliteľnosť prekladu od preloženej písomnosti bola zabezpečená.

(2) Ak ide o písomnosť, ktorú s prekladom spojiť nemožno (sbierky zákonov, časti viazaných kníh a pod.), spojí sa s prekladom jej overený odpis.

§ 23.

(1) Tlmočník overí preklad pripojením doložky. Doložka musí obsahovať:

- a) radové číslo denníka (§ 9),
- b) dáta úradného opatrenia, ktorým bol tlmočník ustanovený (§ 1), odkaz na složenú prísahu (§ 5) a prejavenie, že preklad úplne súhlasí s preloženou písomnosťou,
- c) dátum, keď bol preklad vyhotovený,
- d) účtované znalečné s odkazmi na príslušné položky sadzby,
- e) podpis a pečiatku tlmočníka.

(2) Ak došlo v preklade k prečiarkam alebo inakším opravám, treba na to v doložke upozorniť; prečiarknuté slová musia ostať čitateľné.

(3) Doložka sa musí napísať v znení českom alebo slovenskom; možno k nej priložiť doložku rovnakého obsahu v reči, z ktorej alebo do ktorej sa preklad zhotovil.

(4) Doložka požíva verejnú hodnovernosť.

§ 24.

Krajský súd môže, ak je to miestnymi pomerami odôvodnené, splnomocniť tlmočníka, aby overoval správnosť odpisov listín napísaných v cudzej reči, ktorej tlmočníkom bol ustanovený. O takom overení platia primerane predpisy o overení odpisov listín súdom.

§ 25.

Pokiaľ podľa platných medzinárodných smlúv alebo iných predpisov treba, aby tlmočníkov podpis bol overený, a ak nie je v takom prípade určený iný postup, vykoná toto overenie krajský súd, ktorým bol tlmočník ustanovený. Tým nie je dotknutá potrebnosť ďalšieho overenia vyššími úradmi alebo orgánmi.

Časť tretia.**Prechodné a záverečné ustanovenia.****§ 26.**

(1) Soznam podľa § 4 nahrádza všetky soznamy znalcov a tlmočníkov dosiaľ na súdoch vedené.

(2) Osoby, ktoré sú zapísané v niektorom z doterajších soznamov znalcov alebo tlmočníkov, sa do soznamu vedeného podľa tohto zákona prevedú, ak sú pre to splnené podmienky podľa tohto zákona a ak požiadajú o to do jedného mesiaca odo dňa jeho vyhlásenia; taká žiadosť nepodlieha poplatku a rozhodnutie o nej nepodlieha ani dávke za úradný úkon vo veciach správnych. Do dňa doručenia rozhodnutia o podanej žiadosti môžu tieto osoby svoj úrad vykonávať.

§ 27.

(1) Zrušuje sa platnosť, po prípade použiteľnosť, všetkých predpisov, ktoré odporujú ustanoveniam tohto zákona, najmä

- a) dvorského dekrétu zo dňa 22. decembra 1835, č. 109 Sb. z. s., o súdnych tlmočníkoch;
- b) nariadenia č. 58.600/1916 I.M., o súdnych tlmočníkoch;

- c) ustanovenia § 25 vládneho nariadenia zo dňa 10. júla 1931, č. 115 Sb., o výbere a úhrnej odmene správcov konkurznej podstaty, vyrovnacích správcov a znalcov v konaní konkurznom a vyrovnacom;
- d) ustanovení §§ 1 až 10 vládneho nariadenia zo dňa 23. júna 1933, č. 100 Sb., ktorým sa vydávajú predpisy o odhade nehnuteľností v konaní exekučnom (odhadný poriadok);
- e) vládneho nariadenia zo dňa 13. júla 1939, č. 269 Sb., o soznamoch stálych súdnych znalcov.

(2) Zrušuje sa tiež ustanovenie § 16 zákona zo dňa 13. februára 1947, č. 15 Sb., o stíhaní čierneho obchodu a podobných machinácií.

§ 28.

Účinnosť a vykonanie.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Čepička v. r.

